

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Прикладна лінгвістика та переклад»

початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти

за спеціальністю 035 Філологія

спеціалізацією 035.10

«Прикладна лінгвістика»

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Кваліфікація: молодший бакалавр філології за спеціалізацією

«Прикладна лінгвістика»

Кривий Ріг

**I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
035 «ФІЛОЛОГІЯ»
спеціалізації 035.10 «Прикладна лінгвістика»**

1 – Загальна інформація

Кваліфікація

молодший бакалавр філології за спеціалізацією «Прикладна лінгвістика»

Тип диплома

одиничний

Обсяг програми

120 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання

1 рік 10 місяців

Рівень

початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти – молодший бакалавр

Передумови

наявність повної загальної середньої освіти

Мова викладання

українська, англійська, німецька

2 – Опис предметної області

Мета освітньої програми – забезпечити підготовку фахівців в галузі прикладної лінгвістики, здатних формулювати, узагальнювати та розв'язувати практичні задачі у галузі мовознавства, перекладознавства та інформаційних технологій з використанням фундаментальних та спеціальних методів лінгвістичних досліджень і комп'ютерних наук, експлуатувати відповідне програмне забезпечення, розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів.

Об'єкт вивчення та професійної діяльності: мови (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); автоматичний та машинний переклад; інформаційні системи; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.

Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, потрібних для розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі філології, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами; отримання фундаментальних знань з англійської мови теорії та практики перекладу, прикладної лінгвістики, математичних основ лінгвістики, основ програмування, автоматизованого перекладу.

Теоретичний зміст предметної області: система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології та інформатики.

Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.

Інструменти та обладнання: сучасне технологічне обладнання та прилади, комп'ютерна техніка та програмне забезпечення.

3 – Характеристика освітньої програми

Характеристика програми (програмні області, які формують основу програми)
Гуманітарні дисципліни, лінгвістика, комп'ютерні науки, перекладознавство
(13 : 56 : 11 : 20)

Основний фокус освітньої програми
Загальна

Орієнтація освітньої програми

Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з філології (перекладу) з орієнтацією на оволодіння методами лінгвістичних досліджень мови з використанням сучасних інформаційних технологій. Програма ґрунтується на академічних та наукових результатах в галузі із врахуванням сучасних професійних тенденцій розвитку філологічних наук.

Особливості програми

- її трьохвекторне спрямування: мовознавство, комп'ютерні науки, перекладознавство;
- унікальні ОК та їх поєднання, що дозволяє підготувати фахівців, які:
  - 1) мають фундаментальні знання з англійської мови;
  - 2) володіють інформаційними технологіями з використанням фундаментальних та спеціальних методів лінгвістичних досліджень і комп'ютерних наук;
  - 3) володіють різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді; прийомами забезпечення якості перекладу;

4) використовують інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Здатність до працевлаштування (потенційні галузі/сфери працевлаштування випускників) та подальшого навчання

Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою випускник здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду за категоріями:

2444 – професіонал в галузі філології, лінгвістики та перекладу;

2444.2 - письмовий перекладач та усний перекладач; філолог, лінгвіст

24316 - перекладач;

24559 - редактор-перекладач;

2433 - професіонал в галузі інформації та інформаційного аналізу;

4112 - оператор машин для оброблення текстів і подібні професії;

4113 - оператор із збору даних;

23464 - друкарка, що працює з іноземним текстом;

24875 - оператор комп'ютерного набору;

24875 - оператор по вводу даних до електроннообчислювальних машин;

1473 - менеджер (управитель) у сфері надання інформації;

11661 - асистент референта;

24690 - секретар керівника;

15293 - обробник інформаційного матеріалу;

20062 – адміністратор.

Робота у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.

Подальше навчання

Навчання за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнем вищої освіти за відповідними освітньо-професійними або освітньо-науковими програмами. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Студентоцентроване навчання, кредитно-трансферна система організації навчання, система електронного забезпечення навчання Moodle, самонавчання.

Лекції, семінарські заняття, практикуми з мови; перекладацька практика, комп'ютерно-лінгвістична практика; реферування, анотування фахової літератури за темами; конспектування; підготовка мультимедійних презентацій, самостійна

робота (підготовка доповідей, презентацій, рефератів, курсових робіт), організація/участь у наукових конференціях та олімпіадах, консультації із викладачами.

Оцінювання

Система оцінювання знань, умінь та навичок ЗВО, набутих під час навчання, містить такі складники:

- поточний контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів під час вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання; усне та письмове опитування; тести);
- підсумковий контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів після вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін (презентація наукової роботи, захист курсових робіт та звітів з практик, залік, екзамен);
- атестаційний екзамен.

6 – Програмні компетентності

№	Компетентність
Інтегральна компетентність (ІК)	
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання.
Загальні компетентності (ЗК)	
1	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
3	Здатність бути критичним і самокритичним.
4	Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
5	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
6	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблему.
7	Здатність працювати в команді та автономно.
8	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
9	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
10	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
11	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Фахові компетентності (ФК)	
1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
3	Розуміння структури інформаційних технологій та їхніх теоретичних засад.
4	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з практичних та теоретичних аспектів прикладної лінгвістики та перекладознавства.
5	Здатність вільно, гнучко і ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у

	різних сферах життя.
6	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних та літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
7	Здатність здійснювати зіставний аналіз мовних явищ у мовах, що вивчаються.
8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
11	Здатність здійснювати перекладацьку діяльність різних видів.
12	Здатність здійснювати письмовий галузевий переклад текстів, зокрема із застосуванням технічних засобів перекладу і редагування текстів.
13	Здатність аналізувати та розуміти ситуацію на ринку перекладацьких послуг з урахуванням вимог до роботи перекладача, професійного стандарту.
14	Здатність здійснювати формалізований аналіз мовного матеріалу та використовувати комп'ютерні технології для дослідження мовних явищ і/або мовленнєвих процесів.
15	Уміти використовувати на практиці знання основ програмування, інформаційно-пошукових систем, технологій машинного перекладу, основ лінгвістичного моделювання, комп'ютерних лінгвістичних систем.

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями і нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

7. Знати й розуміти системи мов, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

8. Вміти виділяти та аналізувати одиниці різних рівнів мовної системи у єдності змісту, форми та функцій цих одиниць.

9. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

10. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

11. Знати основні прийоми вирішення завдань обробки текстової та числової інформації.

12. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному,

неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

13. Забезпечення міжмовної та міжкультурної усної та письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною та українською мовами.

14. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

15. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

16. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях в галузі філології.

17. Здійснювати формалізований аналіз мовного матеріалу та використовувати комп'ютерні технології для дослідження мовних явищ і/або мовленнєвих процесів.

18. Уміти використовувати на практиці знання основ програмування, інформаційно-пошукових систем, технологій машинного перекладу, основ лінгвістичного моделювання, комп'ютерних лінгвістичних систем.

19. Здійснювати письмовий галузевий переклад текстів, зокрема із застосуванням технічних засобів перекладу і редагування текстів

20. Аналізувати та розуміти ситуацію на ринку перекладацьких послуг з урахуванням вимог до роботи перекладача, професійного стандарту.

8 – Модуляризація програми

Кожна одиниця програми має довільний вимір (не менш 3 кредитів).

Одному кредиту ЄКТС відповідають 30 год. загального навчального навантаження студента. Один семестр – 30 кредитів, навчальний рік – 60 кредитів.

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ/НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОЗП1	Історія української державності та культури	4	екзамен
ОЗП2	Вступ до мовознавства та літературознавства	4	екзамен
ОЗП3	Ділова українська мова	4	екзамен

ОЗП4	Основи наукових досліджень та академічне письмо	4	залік
II. Цикл професійної підготовки			
ОПП1	Практичний курс англійської мови	20	екзамен
ОПП2	Основи інформатики та прикладної лінгвістики	4	залік
ОПП3	Основи програмування	4	залік
ОПП4	Іноземна мова для ІТ	5	залік
ОПП5	Вступ до перекладознавства та основи редагування перекладів	4	екзамен
ОПП6	Літературний аналіз тексту	5	залік
ОПП7	Прикладна лінгвістика: Психолінгвістика	4	залік
ОПП8	Прикладна лінгвістика: Комп'ютерне забезпечення діяльності лінгвіста	5	екзамен
ОПП9	Прикладна лінгвістика: Лінгвістика тексту	5	екзамен
ОПП10	Практика перекладу з англійської мови	5	екзамен
ОПП11	Порівняльна типологія англійської та української мови	5	екзамен, курсова робота
ОПП12	Основи галузевого перекладу	4	екзамен
ОПП13	Комп'ютерно-лінгвістична практика	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		89	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонентів		30	
Атестація			
Атестаційний екзамен		1	екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120	

III. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Прикладна лінгвістика та переклад» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.10 «Прикладна лінгвістика» проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації: молодший бакалавр філології за спеціалізацією «Прикладна лінгвістика».

IV. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОЗП1	ОЗП2	ОЗП3	ОЗП4	ОПП1	ОПП2	ОПП3	ОПП4	ОПП5	ОПП6	ОПП7	ОПП8	ОПП9	ОПП10	ОПП11	ОПП12	ОПП13
ІК		*							*		*	*	*	*		*	*
ЗК1	*																
ЗК2			*	*													
ЗК3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК5	*			*			*		*	*							*
ЗК6				*						*	*		*	*		*	*
ЗК7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК8					*	*		*	*					*	*	*	*
ЗК9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК10		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК11						*	*	*				*					*
ЗК12								*							*		
ФК1		*		*					*	*	*		*				
ФК2		*	*	*	*	*		*	*		*	*	*	*	*	*	*
ФК3						*	*					*					
ФК4						*	*		*		*	*	*	*		*	*
ФК5			*	*	*			*	*					*	*	*	*
ФК6		*		*					*	*				*	*	*	*
ФК7		*							*					*			*
ФК8		*				*	*	*	*					*		*	*
ФК9		*	*	*					*	*				*		*	*
ФК10		*							*	*			*	*	*	*	*
ФК11									*					*		*	*
ФК12						*		*					*			*	*
ФК13																	*
ФК14						*						*	*	*	*	*	*
ФК15						*						*	*	*	*	*	*

